

VANDREGUIDE · JEGINDØ RUNDT ·
Vandreguide
**MUSLINGE
RUTEN**
VANDREGUIDE · JEGINDØ RUNDT ·

Du finder Jegindø i den vestlige del af Limfjorden. Øens 8 km² er forbundet med halvøen Thyholm via en dæmning. Der bor ca. 380 sjæle på Jegindø, og de lokale udtaler øens navn som "Jeenø".

Jegindø er skabt af istidens modellering af landskabet og stenalderhavets bølger, hvorfor øen i dag er en del af Unesco Geopark Vestjylland. Jegindø har et rigt fugle- og fiskeliv, og hvis du er heldig, kan du også opleve sæler. Derudover, er øen kendt for at have mange rester af stenalderfolkets bopladser, som nogle gange kan overraske én med et sjældent fund.

Navnet "Musligeruten" stammer fra det tætte forhold mellem mennesker og vand, samtidig med at der bliver fanget mange skaldyr i denne del af Limfjorden. På Jegindø Havn er der fortsat aktiviteter knyttet til fiskeri af skaldyr. Havns dominerende virksomhed er fisk- og skaldyrproducenten "Limfjordens Finest".

Oplevelser på Musligeruten

- 1 Havnen
- 2 Havnen "Æ Fywerhus"
- 3 Bøhl strand
- 4 Ulvkær
- 5 Oldtidsfund
- 6 Dæmningen
- 7 Præstebroen
- 8 Kirken
- 9 Rønhuse - rhombeporfyr
- 10 Højvande og rav
- 11 Røn Tap
- 12 Østen æ Kjar
- 13 Sandkrogen

Fakta om ruten

Musligeruten byder på en dagsvandring med god tid til at nyde naturen og måske bade i Limfjorden. Hele Musligeruten er 15 km., og er markeret med blå pile. På vandreturen møder du mange flotte udsigter over Limfjorden til Mors, Salling, Thyholm og Venø. Turen følger offentlig vej, gode sandstrande, småveje og enkelte steder går vandreruten ud over brede strandenge med et rigt fugleliv.

På ruten er der overnatningsmuligheder i shelters, som man finder på havnen og skovområdet – kaldet Udgravningen

- samt ved Kirkebakken tæt på dæmningen. Er man til mere luksus, kan man leje et lækkert sommerhus på havnefronten eller tjekke ind på Tambohus Kro og Badehotel.

Vi anbefaler at starte vandreturen på Jegindø Havn. Midtvejs på ruten har du mulighed for at lave en lille afstikker til Tambohus Kro og Badehotel, for at købe en kop kaffe og måske lidt til den søde tand.

Vidste du, at blåmuslinger står øverst på Concitos liste over mest bæredygtige fødevarer?

01 Fiskeri og skaldyr

Jegindø Havns historie siges at starte hos Harboørefiskerne, som ønskede sig en plads inde i Limfjorden, hvor forholdene ikke var nær så barske som på Vestkysten. Det blev en drøm, som i årene op mod 1900-tallet blev forstærket af nogle frygtelige forlis, som kunne bringe folk i tvivl om, hvor den gode Gud havde sine tanker.

Den 17. nov. 1862 druknede 8 Harboørefiskere og mindre end et halvt år senere mistede endnu 10 fiskere livet. I 1893 indtraf den helt store drukneulykke ud for Harboøre, som kostede 26 fiskere livet. Den 25. januar 1897 kæntrede redningsbåden og endnu 12 fiskere omkom. Disse gentagne ulykker forstærkede den allerede påbegyndte udvandring fra Harboøre til Limfjordsegnene, hvor Jegindø lå lige rundt om hjørnet, og hvor familiebesøg i Harboøre kunne klares som en dagsudflugt. I 1884 havde henved 50 tidligere Harboørefolk slået sig ned på Jegindø, hvor man kunne vælge imellem at ernære sig af landbrug eller fiskeri.

Havnen udviklede sig til en stor fiskerihavn med egen auktion. Men dette ændrede sig i 1900 tallet, hvor erhvervsfiskeriet stort set forsvandt. Derefter blev havnen primært brugt til lystbådehavn.

Gradvist er erhvervsfiskeriet dog vendt tilbage. 2014 blev omdrejningspunktet for erhvervsfiskerens tilbagevenden til havnen. En stor del af æren for dette kan tilskrives Limfjordens Finest. Limfjordens Finest har i tæt samarbejde med primært lokale erhvervsfiskere sørget for, at der nu landes ca. 1/4 del af fiskeriet fra Limfjorden på Jegindø Havn. Der landes blåmuslinger, økologiske linemuslinger, hjertemuslinger, hummer m.m.

Lokale kræfter arbejder for at lystbådehavnen og Skipperhuset bliver renoveret, for at skabe endnu bedre rammer for besøgende på øen.

02

Æ Fywerhus

Æ Fywerhus er et minimuseum, som beskriver fiskeriets historie på Jegindø.

Den der ikke har en turistattraktion, bør hurtigst muligt lave sig en. Sådan tænkte folkene bag "Jegindø Fonden" og så slog de dørene på vid gab i Ivar Holms gamle garnhus og kaldte stedet for et "mini museum".

Lokale historie interesserede har indsamlet en imponerende samling af de

gamle Jegindø fiskeres redskaber og andre værktøjer, som har været brugt til tjæring af fiskegarn. Museet ejes af Jegindøfonden, som blev stiftet af Ernst Trillingsgård i 1988. I 1989 blev Æ Fywerhus erhvervet og senere er Æ Gåehus og Æ Bøehus erhvervet. Fonden administreres af Struer Museum.

03

Bøhl

Bøhl er kendt for at have en af øens bedste badestrande. Placeringen i den lille vig gør, at her er læ ved de fleste vindretninger. Sandbunden og det lave vand gør stranden meget børnevenlig.

Solnedgangen ved Bøhl kan være noget af det smukkeste. Frem til 1961 var Bøhl nærmest et trafikknudepunkt, idet det var anløbssted for personfærgen til Mors.

04

Ulvkær

Ulvkær hedder sådan, fordi én af Danmarks sidste ulve endte sine dage her, efter at have forvildet sig til Jegindø over fjorden i en isvinter.

Ulvkær har, udover en sjælden flora, med orkideer, kødædende planter o.a. også mange interessante fuglearter.

Og hvis man er en dygtig lystfisker, er der mulighed for at fange havørred i fjorden. Ulvkær er det bedste sted at slappe af og nyde stilheden.

05

Oldtidsfund på Jegindø

"Hvor er der gjort oldtidsfund på Jegindø?", spurgte en tilflytter engang, og svaret var nemt: "Overalt!". Der er fundet alle forskellige typer stenalderredskaber rundt på hele øen. Mange af fundene er gjort på og ved strandene, men det betyder ikke, at stenalderfolkene har haft deres bopladser helt ud til vandet. Vejr og vind har nemlig ændret meget på Jegindøs kystlinje gennem tiderne.

06 Dæmningen (Æ demning)

Dæmningen mellem Jegindø og Thyholm blev bygget i 1915. Byggeriet blev både forsinket og fordyret af, at bunden var så blød, at fyldmaterialet ofte tilsyneladende blot forsvandt i dybet. Alle de 100.000 m³ fyld blev gravet og læsset med håndkraft. Dæmningen måtte ombygges af flere omgange, men i 2007 blev den seneste ombygning indviet. I udgravningen lidt længere fremme mod Jegindø til højre før bakken kan ses en infotavle med byggeriets genvordigheder.

07 Præstebroen (Æ preistbro)

Jegindøs sidste katolske præst, Hans Lydersen, var præst for både Jegindø og Søndbjerg sogne. Så hver søndag roede man ham fra Søndbjerg til Jegindø, hvor han skulle bæres gennem kærret. Hans Lydersen blev med tiden så tyk, at karlene ikke længere kunne bære ham. Han lod derfor bygge en dæmning fra kirken og ud til stranden. I dag - mere end 400 år senere, kan præstebroen ses endnu - det er nemlig den vej, som går herfra og op til Jegindø Kirke.

I de vandfyldte mergelgrave langs vejen er der et myldrende fugleliv. Her yngler mange forskellige strandfugle bl.a. sort-hvide klyder.

08 Jegindø Kirke (Æ kjerk)

Der findes flere middelalderkirker på Thyholm men Jegindø Kirke er ikke én af dem. Her har godt nok ligget en Kirke i rigtig mange år, men i starten af sidste århundrede mente sognerådet ikke, at den var stor nok til at huse menigheden. Man søgte og fik tilladelse til at renovere den gamle kirke. Renoveringsarbejdet bestod groft sagt i at rive den gamle

kirke ned og bygge en ny. Kun nogle få bygningsdele er bevaret. Den nuværende kirke blev bygget i 1919.

Ved kirkens 100-års jubilæum 2019, skænkede Menighedsrådet kunstværket Golgata, som står for enden af stien til kirkegården. Værket er udført af den lokale kunstner Sten Andersen.

09 Rhombeportfyr

Under istiderne bevægede enorme gletsjere sig ned over Danmark. Inde i gletsjerne lå der jord, sand, grus og sten, som var revet løs fra klipperne i Norge, Sverige og Østersøområdet. Da klimaet blev varmere, smeltede isen i gletsjerne væk. Tilbage blev tykke aflejringer med de sten, som havde været inde i gletsjerne.

I Danmark hidrører ledeblokke fra Sverige, Norge eller den Botniske Bugt. Således stammer rhombeportfyr fra Norge, hvor det er fast fjeld.

Her langs kysten findes der ofte rhombeportfyr som store sten.

10 Højvande og rav

Vandstanden i Limfjorden kan variere noget i løbet af året. I modsætning til Vadehavet, har månens stilling ikke nogen videre indvirkning på vandstanden omkring Jegindø. Vinden er langt mere afgørende. Ved storm fra vest kan der i løbet af få dage presses så meget vand ind fra Vesterhavet, at stranden flere steder helt oversvømmes. Rækkerne af tang på stranden viser, hvor højt vandet har stået de seneste gange. I kanten af denne tang kan man være heldig at finde rav.

11 Røn Tap

Jegindøs sydspids Tappen ændrer sig fra år til år, fordi storm og strømforhold hvirvler sandbunden op, hvorefter sandet aflejrer sig nye steder. Ved lavvande bliver en lang sandbanke delvist synlig langt ud i vandet. Det er en fascinerende oplevelse at gå så langt ud, som støvlerne tillader. Når vejr og vind er helt perfekt, samles lokale lystfiskere her for at fange havørreder.

12 Østen æ Kjar

Kæret strækker sig fra Sandkrogen og tværs over øen. Området er så lavt, at Jegindø ved ekstremt højvande er delt i to øer, og gårdene "Østen æ Kjar" (øst for kæret) omkring Jegindøs højeste punkt (13m over vandet) er afskåret fra omverden. "Æ Kjar" er hjemsted for mange forskellige fugle.

Hent DOFs fuglebog fra Dansk Ornitologisk Forening som app i:

13 Sandkrogen

Sandkrogen er den store vig på Jegindøs østside. Her lå Jegindøs første havn, hvor adskillige fiskere tjente deres daglige brød. Desværre sandede havnen mere og mere til, og til sidst måtte man opgive at holde den fri. Det eneste synlige tegn på den gamle havn er de tre tilbageværende redskabsskure.

LÆS MERE OM DESTINATION LIMFJORDEN
www.destinationlimfjorden.dk